

Photo credit: Alessandra Capodacqua

**

Sodassa juostaan, kävellään, odotetaan, palellaan, poltetaan,

vaihdetaan takkia.

Sodassa tanssitaan lindy hop, katosta putoaa rappausta, juodaan

rommi, maksetaan se nelinkerroin taitellulla setelillä,

soudetaan sukellusveneelle, hypätään laskuvarjolla.

Sodassa teipataan silmälasit ihoon kiinni laastarilla, kirjoitetaan

muistelmat,

syödään säilykkeitä.

Sodassa kidutetaan, lyödään, potkitaan, kuristetaan, kuiskataan,
annetaan uhri.

Sodassa puhutaan omaa kieltä ja toisten kieltä, kuunnellaan toisten
kieltä ja omaa ja

ymmärretään nopeasti kaikki yhdestä katseesta.

Ei ymmärretä, ei olla ymmärtävinään, totellaan, ei totella, tehdään
tottelemattomuudesta takki ja mieli, kadotetaan polku, koti ja
kieli. Ilmaan nousee savua ja tämä ei mene ohi sadassa vuodessa.

Sodassa on metsää ja aukeaa, lokakuuta ja helmikuuta,

lehdetöntä vaaleanvihreää.

Sodassa on huivipäitä ja baskeripäitä, kaljuja ja korkokenkäisiä,
läntisiä ja itäisiä,

pohjoisia ja sohjoa.

”Lähes koko puhekyky meni”, sanoo sodankäynyt.

Sodassa rakastetaan toisen omaa ja hypistellään syanidikapselia,

nykäistään naru ja heitetään käsikranaatti tai henki.

Meri velloo, pilvet kulkee halki taivaan, hahmoja liikkuu tasaisin

välein pimeässä.

**

In guerra si corre, si cammina, si aspetta, si gela, si brucia,
si cambia casacca.

In guerra si balla il lindy hop, l'intonaco cade dal soffitto, si beve il rum,
lo si paga con una banconota piegata in quattro,

si rema verso il sommergibile, si salta con il paracadute.

In guerra si nastrano gli occhiali sulla pelle con un cerotto adesivo, si
scrivono memorie,

si mangiano cibi in scatola.

In guerra si tortura, si picchia, si prende a calci, si strangola, si sussurra,
si rilascia la vittima.

In guerra si parla la propria lingua e quella degli altri, si ascolta la lingua
degli altri e la propria e

si capisce subito tutto da uno sguardo.

Non si capisce, non si finge nemmeno di capire, si ubbidisce, non si ubbidisce,
[con la disobbedienza ci si fa la casacca e la mente, si perde la via, la lingua
e la casa. Nell'aria si alza un fumo che non scompare per cento anni.

In guerra c'è il bosco e il campo, a ottobre e a febbraio,

un verde pallido senza foglie.

In guerra ci sono teste con fazzoletti e baschi, calve e tacchi alti,
occidentali e orientali,

settentrionali e fanghiglia.

“L’intera capacità di parlare è quasi scomparsa”, dice chi è stato in guerra.

In guerra si ama la roba dell’altro e si giocherella con la capsula di cianuro,

si tira la fune e si getta la bomba a mano o l’anima.

Il mare spumeggia, le nuvole attraversano il cielo, dei personaggi si muovono
a intervalli regolari nel buio.

Translated from the Finnish by Antonio Parente

Lukkarin tytär

Jos jostain syystä joudutte kuiskaamaan, muistakaa, että konsonantit
[ovat parhaita ystäviäanne.

(Kuiskaten kerron salaisuuden oppint n snn vn dn)

Jos ilma loppuu, rauhoittakaa PU-HE- TAH-TI

Älkää puhuko kirjalle, älkää puhuko pöydälle, puhukaa ihmisille.

[Toistan: ihmisille.

KORSETTINIVEL -> TUKI

Kuvitelkaa, että puhutte stadionyleisölle / täpötäydelle kirjastolle
puhutte viimeisimmällä rivillä olijalle, tuolle hattupäiselle ujolle,
[jolla on huono kuulo.

Höyryhengityksen jälkeen nauttikaa hiljaisuutta useita tunteja.
Hiljaisuus on ystävämme.

Puhukaamme mieluummin vokaalin kanssa kuin kuiskaten.

Jos ääni on käheä, ÄLKÄÄ KUISKATKO.

Pullistelkaa poskianne. Väänelkää naamaanne.
Päristelkää. Palautukaa. Hyräilkää, hymähdelkää.
Notkistakaa polvet.

Varokaa sivuääniä. Puhukaa aina tilaan.

Katsokaa silmiin. Kohdatkaa ihminen. Toistan tärkeän sanan:
[ihminen.

Tervehtikää bussinkuljettajaa (myös poistuessa).

Opiskelkaa uusi kieli. Edes viisi sanaa uudella kielellä. Se auttaa
[alkuun.

Kuunnelkaa uutta maailmaa.

Tanssikkaa balettia, tehkää piruetti, menkää löylyyn. Heittäkää

[löylyä.

Höyrytkää. Höyrytkää rauhassa, kahvikuppi kädessä.

Teen voi maustaa kardemummalla.

Ihon voi myös peittää.

Reseptin voi sisälukea, jos pitää uudesta mausta.

Jos tottuu uuteen makuun, uuteen hajuun.

Kyllä voi tottua.

Älkää kuvitelko tätä käskymuodoksi.

Miten voisoin teitä kärkeä?

Kerron vain tämän minkä tiedän.

La figlia del sagrestano

Se per qualche motivo dovrete sussurrare, ricordate che le consonanti
[sono le vostre migliori amiche.

(Sussurrando rivelo un segreto h mprt un prl dl ttt nv)

Se a corto d'aria, rallentate il RIT-MO DEL DI-SCOR- SO

Non parlate al libro, non parlate al tavolo, parlate alla gente.

[Ripeto: alla gente.

LA STECCA DEL CORSETTO -> SUPPORTO

Immaginate di parlare al pubblico di uno stadio / di una biblioteca gremita

parlate all'occupante dell'ultima fila, al timoroso col cappello in testa,

[con problemi di udito.

Dopo aver inalato il vapore godetevi il silenzio per diverse ore.
Il silenzio è nostro amico.

Scandite bene le vocali invece di sussurrare.
Se rauche, NON SUSSURRATE.

Gonfiate le guance. Contraete il volto.
Inspirate col naso. Espirate. Canticchiate, sogghignate.
Piegate le ginocchia.

Attenzione ai rumori secondari. Parlate verso lo spazio aperto.

Guardate negli occhi. Confrontatevi con ogni persona. Ripeto la parola
[importante: persona.
Salutate il conducente dell'autobus (anche scendendo).
Studiate una nuova lingua. Anche solo cinque parole di una nuova lingua.
[Vi faciliterà gli inizi.

Ascoltate il nuovo mondo.

Danzate, fate piroette, andate nella sauna a vapore. Aggiungete esca
[al fuoco.
Lasciatevi cuocere dal vapore. In pace, la tazza di caffè in mano.
Il tè lo potete aromatizzare con il cardamomo.

La pelle può anche essere coperta.
Potete leggere la ricetta a mente, se vi piace il nuovo aroma.
Se vi abituate al nuovo gusto, al nuovo odore.
Sì, ci si può abituare.

Non considerate tutto ciò come una forma di comando.
Come potrei comandare voi?
Dico solo quello che so.

Translated from the Finnish by Antonio Parente

Kapteeni James Cook

Minä menen minne menen, koska en ole jumala. Syön hapankaalia ja syötän sitä miehistölle. Minulla ei ole mitään rajaa. Kävelin työhaastatteluun seitsemän tuntia huonoilla saappailla. Rantatörmää pitkin kuljin. Tunsin joka linnun ja pienen keltaisen kukan, ne olivat liikennevaloina siinä kun taival aukeni ja joka suuntaan olin auki. Merimetsot, pikkukahlaajat, kurpat, koskikarat. Leskenlehdet ja ruumishuone. Niin matka jatkui ja eteni. Aika harva matka paikallaan pysyy, vaikka miehistö seisoi kuinka liikkumatta. Olen jo vakiinnuttanut asemiani maailmanhistoriassa. Löytöretkeily on huomioala, valokeila kohdistuu minuun. Nautin suoratoimisesta olosuhteesta. Kun maa häviää näkyvistä, kun ranta kaikkoo, se on niin kuin keuhko laajenisi ja sydän pullistuisi ja vereni kohisisi, se on kiihotustila parhaimmillaan, maston natina ja vantin kalke, vinssauksen ääni ja ulapan suhu. Navigointi ja kartat, en mitään tatuointeja tarvitse, tatuoin aluksen perävanan valtameriin, ei se mihinkään unohdu, muut tulevat perässä joskus, niin edelleen.

Il capitano James Cook

Vado dove vado, perché non sono dio. Mangio crauti e li uso per nutrire anche l'equipaggio. Non ho alcun limite. Ho camminato con degli stivali scomodi per sette ore per arrivare ad un colloquio di lavoro. Ho camminato lungo la riva. Conoscevo ogni uccello e fiorellino giallo, fungevano da semaforo lì dove il tratto di strada si dischiudeva e io ero aperto ad ogni direzione. Cormorani, piccoli trampolieri, beccacce, merli acquaioli. Le farfare e l'obitorio. Così il viaggio continuò e progredì. Raramente il cammino si arresta, anche se l'equipaggio rimane del tutto immobile. Ho già una posizione nella storia del mondo. L'esplorazione è un campo che suscita attenzione, il fascio di luce diretto su di me. Godetti per la circostanza diretta. Quando la terra scompare dalla vista, quando la

riva svanisce, è come se i polmoni si espandessero e il cuore si gonfiasse e il sangue borbottasse, è l'eccitazione al suo meglio, lo scricchiolio dell'albero di maestra, il clangore delle sartie, il gemito del verricello e il mormorio del mare aperto. La navigazione e le mappe, non c'è alcun bisogno di tatuaggi, tatuai la poppa della nave sull'oceano, non lo si può dimenticare, un giorno o l'altro altri seguiranno, e così via.

Translated from the Finnish by Antonio Parente

Kirje kapteeni James Cookille vaimolta

Onko pursi saapunut jo määränpäähänsä? Vai pitääkö sanoa alus? Laiva? Aluslaiva? Alusastia? Katson tarkkaan Pohjanmerta, sinä seilaat potassa. Jossakin yhtä vähäpätöisessä. Ette te merelle mitään pysty, jos meri teidät tahtoo. Kuolemaa saa ajatella vain kerran viikossa, sunnuntaisin, jos on löytöretkeilijän vaimo tai jos aikoo kartoittaa maapalloa ja löytää uudet hiekat. En ole käynyt niissä kolkissa joissa sinä nyt piehtaroit. Olen toisesta maailmasta, helmaheimoa. Ei minua mikään pakota, paitsi tissi. Kuudes lapsemme syntyi kuukausi sitten. Jokainen vuodenaika on minulle lapsivuodenaika. Lapsivuodenaika. Kukkivatko siellä jo magnoliat, laulavatko siellä räikeät motmotit? Syötkö keltaisia hedelmiä joiden mehu valuu suupielistäsi runsaana rinnuksille ja valkoiselle röyhelöpaidalle? Poimitko hedelmiä puusta, vai tuovatko alkuasukastytöt ne sinulle, polvistuvatko eteesi hiekkarannalle tarjoilemaan kädet symmetrisesti kukan muodossa? Ruumishuone on myytävänä. Sinä ostaisit sen, jos olisit täällä. Keksisit sille käyttöä. Se on laaksossa paraatipaikalla. Taivas hersyy kohti, sumussa on luonnollista astua väärään purteen. Sadetta ja tuulta rakastan, kätkeydyn niiden sisään. Sinä olet ensimmäinen asia joka minulle tapahtui. Mutta et viimeinen.

Lettera al capitano James Cook da sua moglie

Il battello è già arrivato a destinazione? O dovrei dire vascello? Nave? Navicella? Padella? Scruto il Mare del Nord, tu veleggi nell'orinale. In qualcosa altrettanto insignificante. Non potete fare niente se il mare vi vuole. Alla morte si può pensare solo una volta alla settimana, la domenica, se si è moglie di un esploratore o se si ha intenzione di mappare il mondo e trovare nuove sabbie. Non sono mai stata in quegli angoli dove ora tu sguazzi. Io sono di un altro mondo, una tribù di confine. Non c'è nulla che mi costringe, ad eccezione dei seni. Un mese fa ho dato alla luce il nostro sesto figlio. Ogni stagione è per me un puerperio. Tempo di figliare. Lì da te le magnolie sono già in fiore, ascolti il canto degli assordanti motmot? Mangi la frutta gialla il cui succo ti gocciola dall'angolo della bocca abbondantemente sul petto e sulla camicia bianca frangettata? Raccogli la frutta dall'albero, o te la portano le ragazze aborigene, si inginocchiano davanti a te sulla spiaggia servendotela con le mani a forma di fiore simmetrico? La camera mortuaria è in vendita. La compreresti, se tu fossi qui. Troveresti un modo per utilizzarla. È a valle, in una posizione privilegiata. Dal cielo un principio di pioggia, nella nebbia è naturale salire sul vascello sbagliato. Amo la pioggia e il vento, al cui interno mi celo. Sei la prima cosa che mi è capitata. Ma non l'ultima.

Translated from the Finnish by Antonio Parente

ABOUT THE AUTHOR

Riina Katajavuori

Riina Katajavuori (Helsinki, 1968) ha studiato Letteratura alle Università di Helsinki e di Edimburgo. È autrice di sei volumi di poesia, tre romanzi, una raccolta di racconti e dodici libri per bambini. Il suo ultimo romanzo *Wenla Männistö* (*Ladies of Seven Brothers*, 2014), che è liberamente basato sul

romanzo finnico classico *Sette fratelli* di Aleksis Kivi, ha avuto un adattamento teatrale al Teatro Nazionale Finlandese e un adattamento radiofonico. Ha partecipato a numerosi eventi letterari internazionali ed è stata tradotta in circa 30 lingue (un'ampia scelta è apparsa nella *Oxford Poets Anthology* del 2013). Suoi testi sono stati musicati da vari compositori. Collabora abitualmente alla televisione e alla radio finlandese. Attualmente sta lavorando a un libro per bambini sul tema della multiculturalità *Mennään jo naapuriin* (*Andiamo a visitare il nostro vicino*) mentre prepara la sua settima raccolta poetica.